

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА З 1955 ГОДА ●

● NO.12 (3084) ●

● ЧАЦВЕР, 27 сакавіка, 2008

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

На гастролі — з казкамі
У Мінску праходзяць гастролі Азербайджанскага ТЮГа **Стар. 2**

Вясна. Кветкі. Каханне...
Стар. 3

Турысты выбіраюць вёску
Больш за дваццаць новых аграсядзіб з'явілася з пачатку года ў Мінскай вобласці **Стар. 4**

Эра новай энергетыкі

У Беларусі пачалі працаваць першыя біягазава-энергетычныя комплексы

Іван Ждановіч

Раней беларускія аграрыі адно што марылі са звычайнага гною атрымліваць цяпло, электраэнергію ды яшчэ ўгнаенні высокай якасці. Аднак, вывучаючы перадавы вопыт у іншых краінах Еўропы — да прыкладу, у калег з Германіі — пераканаліся: біягазавыя тэхналогіі можна скарыстаць і ў Беларусі. І вось біягаз ёсць і ў нас.

Яшчэ напрыканцы мінулага года непадалёк ад старажытнага горада Заслаўя, у Мінскім раёне, я назіраў, як загрузжалі “біяпалівам” вялізныя рэзервуары адной з устаноў, закупленнай у Германіі. Цяпер нямецкая тэхніка ва ўсю моц працуе на эканоміку племяннога птушказавода “Беларускі”. У электрасетку краіны ад біярэактара ідзе ток, да вытворчых памяшканняў гаспадаркі — гарачая вада. А вучоныя з Інстытута земляробства Нацыянальнай акадэміі навук атрымалі для вывучэння і доследаў першыя партыі новага ўгнаення, якое жартам называюць: “пострэактарнае паліва”. “Наш біягазава-энергетычны комплекс — дэманстрацыйны, таму ўважліва назіраем, як ён тут сябе паводзіць, — удакладняе кіраўнік птушказавода, кандыдат сельскагаспадарчых навук Вячаслаў Царук. — Калі добра пойдучы справы, то комплексы пачнуць будавацца і ў іншых гаспадарках краіны. Многіх, скажу шчыра, такія тэхналогіі цікавяць, але каштуе комплекс не танна”.

Вядома ж, варта ўзважыць усё да драбніц. Абнадзейвае прыклад

іншых. У Германіі, сведчаць эксперты, працуе ўжо больш за 3000 біярэактараў. Дарэчы, на такія ўстаноўкі і ветракі ў немцаў стратэгічны надзеі: праз гады два-тры ад іх мяркуюць атрымліваць да 10 працэнтаў электраэнергіі, патрэбнай для краіны.

Вернемся, аднак, у ваколіцы Заслаўя, да малочна-таварнай фермы “Дзехнаўка”. Менавіта тут, пры ляску, непадалёк ад кароўнікаў, адразу заўважаеш дзве вялізныя і высокія, метраў па шэсць, бочкі. “На мове спецыялістаў гэта метантэнкі, — тлумачыць намеснік дырэкта-

ра птушказавода па механізацыі Мікалай Стужынскі, пачынаючы невялікую экскурсію. — У адзін з іх мы загрузілі тысячы паўтары тон гною, падагрэлі масу да тэхналагічнай тэмпературы — і пайшла ферментацыя, актывізаваліся бактэрыі, выдзяляючы газ метан”.

Па словах Мікалая Мікалаевіча, энергаўстаноўка запрацавала на біягазе 9 лютага — пачалася “эра біягазавай энергетыкі” ў рэгіёне. Аглядаем гаспадарку далей. Фірма “Біягаз-Норд” разам з метантэнкамі паставіла і помпавую станцыю (для пада-

чы ў іх біямасы), і энергаблок магутнасцю 340 кілават — яны зманціраваны ў асобных кантэйнерах. Аператар біягазавай энергаўстаноўкі Іван Яцкоўскі ахвотна адкрывае адзін з іх. Вялізны, прыгожы 12-цыліндровы дызель, “сэрца” біярэактара, працуе тут без перадыху: сваёй энергіяй спачатку разаграваў біямасу, а калі “працэс пайшоў”, спажывае ўжо біягаз, круціць электрагенератар. Вада з сістэмы ахалоджвання матара цыркулюе і ў цепласетцы — будзе абаграваць 4 вялікія памяшканні, дзе гадуець племянных птушак. → **Стар. 2**

Аператар Іван Яцкоўскі побач з “сэрцам” біярэактара

Перамогі на салоне інавацый

Навукова-тэхнічная прадукцыя БДУ атрымала высокую ацэнку на VIII Маскоўскім міжнародным салоне інавацый і інвестыцый

Ганна Багамазава

Беларусы прывезлі з Масквы 4 залатыя, 1 сярэбраную і 6 бронзавых медалёў. Акрамя таго, дэлегацыя Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта атрымала 2 дыпломы і 2 памятных медалі Міжнароднага фонду біятэхналогій імя акадэміка І. Блахіной.

Адна з распрацовак, якая перамагла, — тэхналогія бесперапыннага атрымання дызельнага

біяпаліва з рапсавага алею — заваявала другое месца ў Гран-пры салона. Заўважым, што ў гэты прэстыжны спіс патрапілі ўсяго 7 лепшых канкурсантаў.

Белдзяржуніверсітэт дэманстраваў 50 экспанатаў. Гэта распрацоўкі ў сферы энергетыкі і энергазберажэння, інфармацыйна-тэлекамунацыйных і жывых сістэм, а таксама нанатэхналогій і нанатэрыялаў. Ёсць цікавыя знаходкі ў рацыянальным прыро-

дакарыстанні, тэхналогіях бяспекі і барацьбы з тэрарызмам. Усяго ж на маскоўскім форуме было прадстаўлена больш за 500 навукова-тэхнічных распрацовак вучоных з краін СНД.

Даведка ГР. Цяпер Міжнародны салон інавацый і інвестыцый з’яўляецца самым буйным у Расіі. Гэта ўнікальны навукова-тэхнічны форум вынаходнікаў, распрацоўшчыкаў і вытворцаў высокатэхналагічнай прадукцыі, інвестыцыйных

праектаў у навукова-тэхналагічнай сферы і прамысловасці. Ён садзейнічае развіццю інавацыйнай дзейнасці, тэхнічнаму пераўзбраенню расійскай вытворчасці, развіццю рынку аб’ектаў інтэлектуальнай уласнасці. На салоне перакрываюцца інтарэсы вынаходнікаў, распрацоўшчыкаў і вытворцаў высокатэхналагічнай прадукцыі, а таксама прадстаўнікоў прамысловага і фінансавага бізнесу Расіі, краін блізкага і далёкага замежжа.

ВЕСТКИ

Гуманітарная дапамога Таджыкістану

Як паведаміў прэс-сакратар Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Віталь Навіцкі, да ўрада Беларусі звярнуўся генеральны сакратар ЕўрАзЭС Таір Мансураў з просьбай аб аказанні дапамогі Таджыкістану ў сувязі з крытычнай сітуацыяй, выкліканай анамальна халодным надвор’ем.

Матэрыяльныя каштоўнасці для гуманітарнай дапамогі, згодна з пастановай Савета Міністраў Беларусі, будуць выдзелены з дзяржаўнага матэрыяльнага рэзерву МНС. Агульны кошт гуманітарнага грузу складае больш як 402 мільёны беларускіх рублёў. Ён будзе накіраваны авіяцыйным транспартам у Таджыкістан.

3 моманту ўтварэння МНС Беларусі (у 1999 годзе) гуманітарная дапамога па лініі ведамства накіроўвалася 21 раз у 17 краін свету.

Будучыню будзем разам

За час дзейнасці Офіса Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (АБСЕ) у Беларусі рэалізавана звыш трыццаці сумесных праектаў, большасць з якіх былі ініцыяваны беларускімі дзяржаўнымі органамі.

Тэматыка праектаў рознастайная: альтэрнатыўныя крыніцы энергіі, развіццё сельскага турызму, аднаўленне рэгіёнаў, пацярпелых ад аварыі на ЧАЭС, удзел Беларусі ў механізмах Кіецкага пратакола, удасканаленне беларускага заканадаўства па мясцовым самакіраванні. “Сёння Беларусь зацікаўлена ў больш значных праектах з АБСЕ ў сферы энергетыкі, экалогіі, турызму”, — лічыць міністр замежных спраў Рэспублікі Беларусь Сяргей Мартынаў. — Цяпер асноўная форма супрацоўніцтва з Офісам — гэта сумесная праектная, праграмавая дзейнасць, якая адпавядае інтарэсам Беларусі”.

Офіс АБСЕ дзейнічае ў Беларусі з 2003 года. У лютым прыступіў да работы яго новы кіраўнік — прадстаўнік Германіі Ханс-Ёхен Шміт.

На гастролі — з казкамі

Ганна Бандарэнка

На сцэне Беларускага рэспубліканскага тэатра юнага глядача ў Мінску пачаліся гастролі Азербайджанскага ТЮГа.

Як паведаміла кіраўнік літаратурна-драматычнай часткі беларускага ТЮГа Жана Лашкевіч, глядачы могуць паглядзець спектаклі ў пастаноўцы рэжысёра Ніджата Казімава “Дабро і Ліха”, “Маці Гуска” і “Кошкін дом”.

Пра што гэтыя спектаклі? “Дабро і Ліха” — апавядае пра барацьбу добрых сіл з ліхімі, аб праўдзе, справядлівасці і, урэшце, пра перамогу добра над ліхам. Пастаноўка заснавана на сінтэзе пантамімы, танцаў і вершаў. У спектаклі гучыць музыка вялікіх азербайджанскіх кампазітараў Кара

Караева і Фікрэт Амірава.

Спектакль-пантаміма “Маці Гуска” — пра трагедыю маці, якая губляе сваіх дзяцей, але кожны раз, сабраўшы сілы, спрабуе захаваць кожнага з іх. Алегарычная драма распаўвадае аб тым, што чалавек заўсёды можа змагацца за свой лёс, будучыню, за сваё шчасце. Дарэчы, на фестывалі “Ажыўшая казка” ў Маскве гэтая работа атрымала званне лаўрэата, была ўдзельнікам фестывалю “Дзіцячае свята” ў Турцыі.

Вясёлая казка “Кошкін дом” зроблена па аднайменным творы Самуіла Маршака — гэта вытанчаны, вясёлы і дасціпны спектакль, які прымушае маленькіх глядачоў задумацца над важнымі маральнымі праблемамі.

У лістападзе калектыў беларускага ТЮГа паедзе на гастролі ў Азербайджан.

Сцэна са спектакля “Дабро і Ліха”

ЯК СПРАВЫ, ДЫЯСПАРА?

З любоўю да Радзімы

Расійскі горад Томск рыхтуецца да II фестывалю беларускай культуры “Радзіма мая — Беларусь”. На яго прыедуць як творчыя калектывы і прадстаўнікі нацыянальных аб’яднанняў беларусаў Сібіры, так і мастацкія ансамблі з Беларусі — мінская “Церніца” і мазырская “Радуніца”.

Кацярына Немагай

Томск не выпадкова стаў месцам правядзення такога фестывалю. Першыя перасяленцы з беларускіх зямель прыехалі ў Сібір яшчэ ў XVIII стагоддзі, большая ж частка іх з’явілася на таёжных землях у часы сталыпінскай рэформы. І дагэтуль у вёсках Шагарскага, Кажэўнікаўскага і Крывашэйнскага раёнаў жывуць нашчадкі тых людзей. Шмат хто прыехаў у Томск у гады Вялікай Айчыннай вайны. Таму зусім не дзіўна, што беларуская дыяспара — адна з самых шматлікіх на томскай зямлі. І самых згуртаваных.

Правядзенне фестывалю, які ўжо атрымаў статус міжнароднага (летась у ім удзельнічалі госці з Беларусі і Казахстана), — справа нялёгка. А ўсе турботы ляглі на Томскую нацыянальна-культурную аўтаномію беларусаў, якая пачала дзейнічаць у горадзе з 2006 года. Сёння поўным ходам ідзе падрыхтоўка да другога фестывалю. З гэтай нагоды і прыехала ў Мінск старшыня аўтаноміі Любоў Адашкевіч: дамовіцца з Цэнтрам нацыянальных

культур аб пашыве новых касцюмаў, узяць кнігі і матэрыялы для чарговых экспазіцый пра Беларусь.

— Самай яскравай стане экспазіцыя “У хаце беларускай”, — гаворыць Любоў Адашкевіч, — Яна будзе стварацца ў Томскім краязнаўчым музеі, можна будзе ўбачыць жыццёвы лад беларускай сям’і ў сібірскай вёсцы. Дарэчы, у мінулым годзе мы таксама рабілі такую экспазіцыю. Прапаноўвалі жадаючым паспрабаваць свае сілы ў расціранні зерня, ткацтве. Цікава: адна з салістак фальклорнага ансамбля “Радуніца” села за кросны і стала лоўка абыходзіцца з утком. А баяніст не толькі справіўся з жорнамі, але і навучыў супрацоўніц музея малаціць зерне цэпам. Сёлета мы хочам абнавіць экспазіцыю — збіраем традыцыйныя рэчы па беларускіх вёсках, якіх шмат яшчэ ў Сібіры. Зробім выставу яшчэ больш жывой — пасля экскурсіі наведвалькі змогуць пакаштавацца стравамі нацыянальнай кухні.

Будуць прадстаўлены на выставе вырабы з саломкі, льну, керамікі, вышыўка і выцінанка. У пры-

Любоў Адашкевіч

ватнасці, новую калекцыю рыхтуе да паказу выхадзец з Беларусі Ігар Лебедзеў — мастак-кераміст, член творчага Саюза мастакоў Расіі. Цяпер, дарэчы, ён працуе яшчэ і над скульптурай знакамітага тэатральнага дзеяча Інаквенція Смактуноўскага, карані якога таксама з Беларусі. А ў хуткім часе выставу работ Ігара Лебедзева ўбачаць жыхары Мінска: пры падтрымцы апарата Упаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў экспазіцыя будзе наладжана ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Праграму майстар-класаў па лоза- і саломаліценні прадэманструе майстар Галіна Панамарэнка.

Падрыхтоўка канцэртнай праграмы таксама займае ў энтузіястаў шмат часу. Новыя песні развучваюць дзіцячы калектыў “Зоранька”, трыа “Крылы” і хор бабулек “Весялушкі”. Усе яны створаны пры

культурнай аўтаноміі. Цяжка нават уявіць, як складана часам спевакам разабрацца ў незразумелай для іх “замежнай” мове. Практычна ж усе ўдзельнікі творчых калектываў нарадзіліся ў Расіі, і ў школах, зразумела, беларускую мову не вывучалі.

— Мову спасцігаем дзякуючы песням, — заўважае Любоў Адашкевіч. — Кожнае слова перакладаем, шмат разоў прамаўляем — вось і запамінаем. Бо трэба ж, каб кожны разумеў сэнс песні. Але ўсё-такі рэпертуар наш выбраны душой. Спяваем толькі тыя песні, якія мелодыяй і гучаннем закранаюць сэрца. Асабіста ж мяне радуе тое, што мой маленькі ўнук не толькі чытае вершы на беларускай мове, але і разумее іх.

Хоць і вельмі маладое яшчэ томскае нацыянальнае аб’яднанне, планы ў яго вялікія. І першае, што думаецца стварыць беларусы — нядзельную школу для дзяцей і дарослых, каб вывучаць у ёй родную мову, культуру і традыцыі народа. А далей — павандраваць па тых мясцінах да канца нязведанай яшчэ Сібіры, дзе размясціліся беларускія вёскі і паселішчы. Пераняць у іх жыхароў тыя песні і абрады, якімі спрадвеку карысталіся беларусы. А яшчэ ў планах — выданне газеты, якая будзе паведамляць жыхарам усяго рэгіёна, чым жыве беларуская дыяспара.

Эра новай энергетыкі

(Працяг. Пачатак на стар. 1)

Як бачым, схема работы нямецкага біярэактара простая. І для беларускіх спецыялістаў даўно вядома. Інжынеры з Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, між іншым, жартуюць: гэта, маўляў, ужо чацвёртае прышэсце біягазу ў краіну. Раней, праўда, энтузіясты хацелі зрушыць воз энергетычных і экалагічных праблем пры дапамозе невялікіх самаробак — у Кобрынскім, Бялініцкім раёнах ішлі эксперыменты. Яны мелі добрыя вынікі. Да прыкладу, вучоныя Горацкай сельгасакадэміі далі высокую ацэнку таму “пострэактарнаму паліву”: яно зусім не ўтрымлівае насення пустазелля, спораў шкодных мікраарганізмаў, а пажыўныя элементы лёгка засвойваюцца раслінамі.

Як тут не ўспомніць, што земляробы ў Беларусі спрадвек бачылі ў гноі не проста “лепшага сябра ўраджаю”, але і ўвогуле крыніцу дабрабыту. Дарэчы, раней пры вясновай ці асенняй вывазцы гэтага спецыфічнага дабра на палі ў вёсках працавалі ўсе разам, талакой: работа ж надта цяжкая. А каб палегчыць яе, спявалі вясёлыя талочныя песні: пакрываем, маўляў, зямлю “золатам, усё золатам ды серабром”. Вось і пад старажытным Заслаўем таксама разлічваюць адходы жывёлагадоўчай фермы і птушнікаў пераўтварыць у даходы. “Біярэактар, хоць і дарагі, акупіць сябе, паводле разлікаў, гадоў за 4-5, — дзеліцца планами Мікалай Стужынскі. — Электраэнергія ад яго хопіць на ўсе патрэбы нашай гаспадаркі, ды яшчэ штогод будзем 150-200 тысячч кілават-гадзін

прадаваць дзяржаве. Спатрэбіцца і цяпло. Спадзяемся за кошт новай тэхналогіі значна павысіць ураджайнасць на палатках. Дарэчы, у Галандыі, Бельгіі, Германіі угнаенні з біярэактараў скарыстоўваюцца ў першую чаргу ў кветкаводстве”.

Даведка ГР.

У Беларусі яшчэ з савецкага часу шмат буйных жывёлагадоўчых комплексаў і фермаў, птушкафабрык. Па ацэнках спецыялістаў Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, у краіне хопіць сыравіны для работы як мінімум 250 падобных устаноў. Біягазавыя энергакомплексы пад Заслаўем збудаваны па ініцыятыўе Мінсельгасхарчу пры падтрымцы іншых дзяржаўных арганізацый. Кошт устаноўкі без праектных і мантажных работ —

Гэтая біягазавая труба — эканамічна выгадная

каля 800 тысяч еўра. Пачата эксплуатацыя яшчэ двух біярэактараў: у буйным сельскагаспадарчым цэнтры “Заходні” Брэсцкага раёна і на Гомельскай птушкафабрыцы. Планаўца будаваць новыя — у Камянецкім, Нясвіжскім, Аршанскім раёнах. Беларускія эксперты лічаць, што такія ўстаноўкі стануць альтэрнатыўнымі

крыніцамі электра- і цеплаэнергіі, дадуць высакаякасныя ўгнаенні. Яны таксама дапамогуць комплексна вырашыць праблемы забруджванняводізьямель, зрабіць больш камфортным жыццё людзей на прылеглых да комплексаў і птушкафабрык тэрыторыях, знізіць выкіды парніковых газаў у атмасферу.

Сяброўства, сагрэтае песнямі

Іван Мірскі

Польскі горад Зялёна Гура зацікаўлены ў больш цесных кантактах з Віцебскам

Аб гэтым паведаміў віцэ-прэзідэнт польскага горада Дарыуш Лісіцкі падчас сустрэч з генеральным консулам Беларусі ў Гданьску Русланам Есіным.

Паміж гарадамі-пабрацімамі даўно ўсталяваліся сяброўскія сувязі: увесь час ідзе абмен групамі моладзі, наладжаны прамыя кантакты паміж школамі, дэлегацыі і артысты з Зялёнай Гуры прымаюць удзел у “Славянскім базары”. З польскага боку паступіла прапанова, каб у маі бягучага года Зялёна Гуру наведвала дэлегацыя Віцебска. Мяркуюцца, што падчас візіту будзе абмеркаваны шэраг пытанняў, найперш гандлёва-эканамічнага характару.

Вясна. Кветкі. Каханне...

І вось, нарэшце, яна: пара абуджэння і росквіту. Усё жывое на зямлі быццам спявае дзівосныя песні кахання. Дарэчы, любоўныя мелодыі гучаць не толькі для рамеа і Джульет — іх чуюць і ружы, і нарцысы, і лілеі з макамі... Так, не здзіўляйцеся: яны таксама. Бо “кветкі — гэта выяўленне кахання раслін”. Да такой высновы прыйшоў знакаміты шведскі батанік XVIII стагоддзя Карл фон Ліней. Натхнёны гэтай тэорыяй, яго суайчыннік і наш сучаснік Эдвард Коінберг пачаў фатаграфавачь расліны. Свае здымкі ён прэзентаваў у Мінску, на выставе “Гербарый кахання”.

Фатографу Эдварду Коінбергу камфортна ў створаным ім “гербарый”

Вольга Карней

“Мяне ўразіла, як Ліней распавядае пра падабенства любоўнага жыцця раслін і людзей”, — раскажаў гасцям фатограф. Сапраўды, навукоўца абраў даволі паэтычны падыход. Вось вытрымка з яго працы: “Што да лісця вакол кветкі, то яно не іграе аніякай ролі ў рэпрадукцыі, яно выконвае тую ж функцыю, што і ложка маладой — так

задумаў Вялікі Творца, і паклаў туды мяккую коўдру, і паставіў духмяны парфум, каб малады і маладая святкавалі гэты жаданы шлюб сярод цудоўнай аздобы”. Цытата гэтая мелася і на выставе: дапамагала глядачам лепей зразумець задумку аўтара.

У зале можна было проста патануць у кветках: тут “зацвіло” больш за трыццаць відаў раслін, што патрапілі ў аб’екты фа-

тографа. Чорны фон надаваў кожнай з іх адметную выразнасць, а разам яны стваралі гарманічны “сад”. Дарэчы, большасць фота-здымкаў нарадзілася ва ўласным кветніку аўтара. Эдвард Коінберг шкадаваў, што наведаў Беларусь менавіта ў сакавіку, калі “яшчэ няма чаго фатаграфавачь”. Але паабяцаў прыехаць яшчэ раз — каб папоўніць калекцыю.

Кожная кветка мае пэ-

ны характар: лілею можна назваць пшчотнай, вытанчанай, ружу — чароўнай і непрыступнай, нарцыс — ганарлівым. Што датычыць чулінасці, нават эратычнасці, то імі, на мой погляд, валодае архідэя. На думку ж Эдварда, такімі з’яўляюцца мак і бягонія.

Упершыню цыкл фота-здымкаў “Гербарый кахання” радаваў глядачоў у Стагольме. З мінулага года выстава вандруе па

свеце: яна пабывала ўжо ў шаснаццаці краінах. Сярод іх — Аўстралія, Галандыя, Германія, ЗША, Інданезія, Кітай, Польшча. Бачылі работы нават у краінах Паўднёвай Афрыкі. Тэма кахання ў такой незвычайнай інтэрпрэтацыі зацікавіла

зямнога шара. І Беларусь не стала выключэннем. Па прызнанні Эдварда, ён не чакаў, што столькі аматараў фатаграфіі прыйдуць

на вернісаж.

Увогуле, аддзяленне амбасады Швецыі ў Мінску ладзіць розныя культурныя праекты. Іх мэта — зблізіць краіны, аддаленыя геаграфічна. Думаючы пра Скандынавію, многія ў Беларусі ўзгадваюць паўночных волатаў, таму нядзіўна, што некалькі гадоў таму была арганізавана выстава “Вікінгі на Усходзе”. Ведаючы Швецыю і як радзіму Карлсана, Пепі Доўгай Панчохи — каб пазнаёміць беларусаў з іх “матуляй”, правялі экспазіцыю “Дзівосны свет Астрыд Ліндгрэн”. Дарэчы, кніга пра дзяўчыну-няўседу хутка будзе выпушчана на беларускай мове. “Мы заўсёды імкнемся арганізаваць нешта цікавае і арыгінальнае, — заўважыў на адкрыцці выставы старшыня дыпламатычнага прадстаўніцтва Стэфан Эрыксан. — Спадзяемся, знаёмства з Карлам фон Лінеем і яго тэорыяй, увасобленай у фотаздымках, атрымалася менавіта такім”.

Разглядаючы “гербарый” Эдварда Коінберга, зразумееш, чаго не хапае ў зале. Водару сапраўдных кветак! Узнікла несущынае жаданне, каб вясна не марудзіла і як мага хутчэй пацешыла нас хаця б першымі пралескамі. А потым — і цэлым букетам іншых кветак.

Блізкія вобразы з далёкай зямлі

У Кразнаўчым музеі ў Баранавічах, што на Брэстчыне, адкрылася выстава ізраільскага жывапісу “Фарбы неба і зямлі”. Яна арганізавана Ізраільскім культурна-інфармацыйным цэнтрам (ІКЦ) пры пасольстве Дзяржавы Ізраіль у Беларусі пры садзеянні яўрэйскай суполкі горада.

Жыхары Баранавічаў упершыню маюць магчымасць пазнаёміцца з ізраільскай культурай у сябе ў рэгіёне. Па словах Марыны Шэдзікавай, каардынатары культурных праграм ІКЦ, на выставе прадстаўлены каля 30 постэраў работ класікаў ізраільскага жывапісу — такіх, як Р. Рубін (Зеліковіч), О. Рэйзман, Л. Нікель, М. Ардон, М. Гершуні, А. Ціхо, М. Кадзішман, І. Зарыцкі і А. Сцямацкі.

Выстава знаёміць беларусаў з ізраільскай культурай напярэдадні святкавання 60-годдзя Дзяржавы Ізраіль.

Уздоўж Свіслачы

Будаўніцтва веласіпеднай трасы пачалося ў Мінску.

“Спартыўны аб’ект пройдзе ўздоўж ракі Свіслач праз тры раёны сталіцы: Партызанскі, Першамайскі і Ленінскі, — удакладніў дырэктар упраўлення капітальнага будаўніцтва Мінскага гарвыканкама Андрэй Галь. — На першым участку (а ўсяго іх пяць) — ад вуліцы Першамайскай да чыгункі ў раёне вуліцы Аранскай — пачаты падрыхтоўчыя работы па дэмантажы пакрыцця. Здаць велатрасу ў эксплуатацыю плануецца да канца 2008 года”.

Будаўніцтва веладарожкі будзе няпростым. У прыватнасці, некаторыя ўчасткі трасы пройдуць па забалочаных месцах, якія трэба будзе ачысціць. Таксама неабходна захаваць занесеныя ў Чырвоную кнігу імхі і лішайнікі, перамясціўшы іх у іншае месца.

Агульная працягласць велатрасы складзе 27 кіламетраў. З часам яна “абрасце” сацыяльнай інфраструктурай. Напрыклад,

Веласіпедам ёсць месца ў сучасным горадзе

плануецца на кожным пятым кіламетры ўладкаваць пляцоўкі для адпачынку з пунктамі пракату веласіпедаў, там жа можна будзе падмацаваць і параман-

таваць спортінвентар. Уся веладарожка будзе асветлена, а, значыць, катацца па ёй мінчане і госці сталіцы змогуць практычна круглыя суткі.

Класіка ў лічбавым фармаце

Віалета Стасевіч

На сайце Дзяржаўнай архіўнай службы Беларусі — “Архівы Беларусі” — з’явіцца новая інфармацыя пра класіка беларускай літаратуры Максіма Багдановіча. Па словах старшага навуковага супрацоўніка Беларускага навукова-даследчага цэнтра электроннай дакументацыі Дзіяны Глазоўскай, у рубрыцы “Тэматычныя распрацоўкі” раздзел “Выдатныя асобы” будзе змешчана аглядная даведка пра жыццё і творчасць паэта, а таксама пералік дакументаў з фонду сям’і Багдановіча. Інфармацыя прадстаўлена Беларуска-літэратурным архівам-музеям літаратуры і мастацтва. У фондзе музея прадстаўлена больш за дзвесце адзінак дакументаў аб сям’і Багдановічаў. Гэта фатаграфіі, фотакопіі вершаў, ксеракопіі урыўкаў з дзённікаў паэта, а таксама матэрыялы маці, бацькі і братаў пісьменніка.

Адна з задач рубрыкі

— скласці найбольш поўную інфармацыйную карціну аб выдатных дзеячах беларускай культуры. Прадстаўленыя звесткі могуць быць карыснымі як для спецыялістаў, так і для шырокай публікі, у тым ліку і за мяжой. На сайце ўжо дзейнічаюць віртуальныя праекты “Класікі сусветнай літаратуры: Янка Купала, Якуб Колас” і “Класік беларускай літаратуры Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч”. Віртуальны праект, прысвечаны Максіму Багдановічу, таксама ў хуткім часе з’явіцца на сайце. **Даведка ГР.** У рубрыцы “Тэматычныя распрацоўкі” сёння можна знайсці інфармацыю пра беларускую культуру, звесткі аб Вялікай Айчыннай вайне, а таксама матэрыялы пра Напалеона Орду, Янку Купала, Якуба Коласа, Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча, Ігнаты Дамейку і Барыса Кіта. Для пашырэння кола карыстальнікаў сайта некаторыя матэрыялы перакладаюцца на англійскую мову.

Турысты выбіраюць вёску

Больш за дваццаць новых
аграсядзіб з'явілася з пачатку
года ў Мінскай вобласці

Ірына Тугарына

Цяпер на тэрыторыі Міншчыны афіцыйна зарэгістравана 70 аграсядзіб, а яшчэ ў канцы мінулага года іх было 48. “Спадзяемся, іх будзе большаць і надалей”, — гаворыць намеснік кіраўніка ўпраўлення па фізічнай культуры, спорце і турызме Мінаблвыканкама Алена Брок. Акрамя стварэння новых сядзіб, да летняга сезону запланавана пашырэнне спектра паслуг і ў тых “доміках у вёсцы”, якія ўжо існуюць. Акцэнт робіцца на папулярныя актыўнага адпачынку: многія аграсядзібы абсталяюцца спартыўнымі пля-

цоўкамі для правядзення камандных гульняў”. Акрамя традыцыйнага сэрвісу — пражывання, харчавання, лазні — гаспадары сядзіб прыдумваюць розныя забавы: пешыя і конныя прагулкі, экскурсіі па наваколлях, “чарнічныя туры” і іншыя.

Аграсядзібы карыстаюцца попытам як у беларусаў, такі і ў турыстаў з блізкага замежжа. У асноўным адпачынку ў вёсцы аддаюць перавагу расіяне і палякі. Кошт адпачынку ў аграсядзібе напрамую залежыць ад тых паслуг, якія могуць прапанаваць гаспадары дома. У летні сезон за адзін дзень пражывання ў сядзі-

Калі ласка ў нашу хату!

бе з “выгодамі на вуліцы” трэба будзе заплаціць каля 3 долараў і вышэй. А калі ўмовы лепшыя, то кошт можа быць і да дзесяці долараў за суткі.

Большасць з зарэгістраваных аграсядзіб размешчана ў традыцыйных курортных зонах

вобласці: Мядзельскім, Лагойскім, Мінскім, Валожынскім раёнах. У бліжэйшыя гады ў рэгіёне з'явіцца таксама турыстычныя вёскі і агратурецкія комплексы. Першаадкрывальнікамі гэтага кірунку сельскага адпачынку стане беларуска-гер-

манскае сумеснае дабрачыннае прадпрыемства “Надзея XXI стагоддзё”: яно ў раёне Вілейскага вадасховішча створыць турыстычную вёску і лагер. Фермерскія гаспадаркі з'явіцца ў Дзяржынскім і Мала-дзечанскім раёнах.

Вырабы народных майстроў заўсёды ў модзе

Эстафета народнай творчасці

Вольга Кірэйчык

У Гомельскім дзяржаўным прафесійна-тэхнічным каледжы народных мастацкіх промыслаў прайшлі два конкурсы: “Майстар-клас” сярод педагогічных працаўнікоў і конкурс дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва — сярод навучэнцаў.

Больш за дзевяць прац у розных намінацыях — “Народны каларыт”, “Новае”, “Знак якасці”, “Гумар”, “Цікавая ідэя” і іншых — было прадстаўлена на выніковай выставе. Журы, якое ўзначаліў галоўны мастак Гомеля Ле-

анід Мельнікаў, высока ацаніла, напрыклад, пано з натуральнай скуры “Дрэва жыцця” майстра С. Рабкевіч, аўтарскую калекцыю джынсавага адзення І. Галькевіч, ажурныя шалі Н. Губскай, сувенірныя лялькі В. Аўдзееўкі, а таксама калекцыю народнага адзення гомельскага строю — плён сумесных намаганняў майстроў, выкладчыкаў і навучэнцаў.

Вялікую ўвагу выклікае творчасць навучэнкі Анастасіі Шабалтас: яна прадставіла персанальную выставу графічных работ, пано ў тэхніцы батык. Насця — шматразовая пераможца конкурсаў творчасці, удзельніца міжнародных і айчынных конкурсаў і выстаў. Гады навучання ў каледжы ўмацавалі творчы патэнцыял маладой мастачкі: сярод яе казачных вобразаў з'явіліся новыя асобы, а работы набылі новы каларыт.

Як лічаць самі юныя ўдзельнікі конкурсу, каледж не толькі дае ім веды па прафесіі, але і дапамагае стаць творчымі людзьмі.

Чарговая кніжка ў вядомай серыі

У Мінску выйшаў зборнік выбраных твораў Кандрата Крапівы

Дзіяна Грышанова

Кніжка пабачыла свет у серыі “Беларускі кнігазбор”. “У зборніку больш за 600 старонак, — гаворыць старшыня міжнароднага грамадскага аб'яднання “Беларускі кнігазбор” і галоўны рэдактар серыі, пісьменнік, кандыдат гістарычных навук Кастусь Цвірка. — У яго ўвайшлі лепшыя вершы і байкі народна-

га пісьменніка, яго камедыі “Хто смяецца апошнім”, “Мілы чалавек” і “Брама неўміручасці”, а таксама аповяданні, няскончаны сацыяльна-бытавы раман “Мядзведзічы”, публіцыстычныя і літаратуразнаўчыя артыкулы”. Кнігу ўпрыгожыў блок фотаздымкаў, ёсць у ёй і лісты дзяржачам культуры, у тым ліку Міхасю Лынькову, Леаніду Рахленку, Ільі Гурскаму, Алесю Махначу і

Вісарыёну Гарбуку. Склаў том, напісаў прадмову і каментарыі пісьменнік, кандыдат гістарычных навук Серафім Андраюк.

Кнігу-зборнік тыражом 2 тысячы асобнікаў выпусціла сталічнае выдавецтва “Беларуская навука”.

Нагадаем, што за 12 гадоў у серыі “Беларускі кнігазбор” выданы 42 кнігі. Усяго ж у яе ўвойдзе 200 тамоў.

Бульба ў ролі фотамадэлі

Усе, хто жадае, могуць прыняць удзел у новым сусветным фотаконкурсе... на лепшае фота бульбы. Пра яго правядзенне абвясціла Харчовая і сельскагаспадарчая арганізацыя ААН. Конкурс прымеркаваны да абвешчанага ААН Міжнароднага года бульбы. Для фатографіі няма ніякіх абмежаванняў: можна зняць бульбу фры, сырую, вараную, смажаную бульбу. І нават, скажам, нацюрморт з пюрэ. Вітаюцца таксама здымкі, на якіх адлюстраваны працэсы вырошчвання гэтай гародніны, а таксама яе апрацоўкі, продажу і маркетынгу.

Нягледзячы на тое, што аб'ект фатаграфавання здаецца легкаважным, арганізатары конкурсу прытрымліваюцца важнай мэты — паказаць жыхарам краін, якія развіваюцца, значнасць і карыснасць бульбы як прадукту, а таксама яго істотны ўклад у сусветнае харчовае забеспячэнне, у развіццё сельскай гаспадаркі,

З такой бульбай — хоць на конкурс

эканомікі. Дарэчы, па колькасці вытворчасці бульба стаіць на чацвёртым месцы пасля рысу, пшаніцы і кукурузы.

Абвешчаны конкурс скла-

даецца з некалькіх намінацый. У кожнай з іх будуць вылучаны трое пераможцаў, якія атрымаюць у падарунак фотаапарат і грашовы прыз.